

ОДБРАНА

Година X • Број 201 • 1. фебруар 2014. • цена 100 динара • 1,20 евра

Интервју

МАЈА МИЛИНОВИЋ,
ШЕФ ОДСЕКА ЗА
ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ
МИНИСТАРСТВА
ОДБРАНЕ

ПРЕПОРУКЕ ЗА БОЉИ РАД

АРСЕНАЛ
85

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Славољуб М. Марковић, потпуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавцић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић, Славица Лужник

Новинари

Сања Анђелковић

Мирјана Боровина, потпоручница

Владимир Вјештић

Биљана Миљић

Александар Петровић, поручник

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастијан Балаш,
др Славиша Влацић, Милосав Ц. Ђорђевић,
др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,
др Миљан Милкић, Кршман Милошевић,
Никола Остојић, Никола Оташ, Александар
Радић, Влада Ристић, Будимир М. Попадић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струњаш, Марија Марић
и Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),
Горан Станковић, Душка Стефановић,
Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Вера Бјеловук

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,
ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 201

Са изложбе фотографија
Душана Аћлагића,
најусељешнијег сарадника
магазина „Одбрана“ у 2013.

САДРЖАЈ

ДОГАЂАЈИ

6 Министар одбране Небојша Родић у посети САД

БРОЈНИ ОБЛИЦИ САРАДЊЕ

8 Вода за Ужице у новом цевоводу

ТО МОЖЕ САМО ВОЈСКА

За свега 18 дана,
два дана пре рока,
нови цевовод за
водоснабдевање
Ужица је завршен
и вода је потекла
према фабрици
воде

10 Потписан Протокол о сарадњи са Радио-телевизијом Србије ПРОЈЕКЦИЈА ЗА БУДУЋНОСТ

ИНТЕРВЈУ

12 Маја Пилиповић, шеф Одсека за интерну ревизију Министарства одбране ПРЕПОРУКЕ ЗА БОЉИ РАД

16 Почетак усавршавања полазника 3. класе Високих студија безбедности и одбране ПРЕДНОСТ ЗНАЊА

20 Свечаност поводом Дана Медија центра „Одбрана“ ЈУБИЛЕЈ ВОЈНЕ ШТАМПЕ

Специјални прилог АРСЕНАЛ

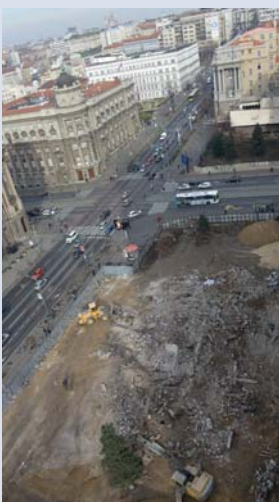
Прилози
о савременом
наоружању и опреми

24 Рашчишћавање рушевина некадашњег Генералштаба

НЕ РЕМЕТИМО РИТАМ ГРАДА

Судбина комплекса бившег Генералштаба на најпрометнијој престоничкој раскрсници, још једном је доспела у јижу јавности када су, крајем новембра, Министарство одбране и Војска Србије започели рашчишћавање рушевина дела зграде „Б“, на углу улица Кнеза Милоша и Немањине. Радови, чија се вредност процењује на око 40 милиона динара, трајаће до краја марта.

ОДБРАНА

28 Стрељачки вод Четврте бригаде на Базе „Југ“

ПРИПРЕМЕ ЗА МИСИЈУ НА КИПРУ

ДРУШТВО

32 Нове психоактивне супстанце

ДРОГА НА ТРАФИЦИ

СВЕТ

36 Терористички напади у Волгограду

РУКАВИЦА У ЛИЦЕ

КУЛТУРА

40 Глумац Бојан Перић, звезда „Војне академије“

ИЗ ПИЛОТСКЕ У ЛЕКАРСКУ УНИФОРМУ

Реч уредника

За само 18 дана, два дана пре рока, припадници Војске Србије и неимари ужичког предузећа „Јединство“, поставили су нови цевовод од Сушичког врела до села Стапари, намењен водоснабдевању Ужица после проблема са водом из Врутака због „цветања“ алги и потенцијалне загађености. У ситуацији када су Ужичани морали да користе воду за пиће из цистерни, Војска Србије је одмах пружила помоћ. Најпре ангажовањем дванаест цистерни, а онда се обавезала да уради посао који само она може да обави у тако кратком року, од Божића до 23. јануара, када је вода потекла кроз нови цевовод.

Припадници 210. инжињеријског батаљона Друге бригаде, са инжињеријским машинама и камионима, неуморно су радили на тешком терену, најпре на рашчишћавању трасе дуге око 1.500 метара и широке од 10 до 15 метара, а онда на ископавању цевовода, постављању 1,9 километара цеви и њиховом затрпавању. Да би то извели морали су да направе прилазне путеве и уреде корито Ћетиње, на коме су направили две мање бране. То је заиста прави подухват, драгоцен као ново искуство инжињераца, али и потврда онога што је пословично у народу, да је војска увек прва кад затреба и да то увек изнова, на најбољи начин потврђује.

Више пута градитеље су обишли министар одбране Небојша Родић и начелник Генералштаба Љубиша Диковић са сарадницима, представници локалне самоуправе и грађани који су неизмерно захвални војсци на пруженој помоћи.

И овога пута треба истаћи, да Војска Србије неће изневерити слободарску историју и традицију и уставну обавезу да брани своју државу и народ. Да би то могла, на свом реформском путу мора пратити најсавременију праксу изградње ефикасне оружане силе. Традиције српске војске, чијег се јунаштва и страдања с посебним поштовањем сећамо у овој јубиларној години од почетка Првог светског рата, остају у темељу њене даље изградње. Она данас прати искуства најбољих армија, ради веће безбедности Србије и њених грађана, стабилности у региону и пружања доприноса миру у свету, у чему такође имамо традицију вредну поштовања.

Војска Србије развија потенцијале у све три мисије, одбрани земље, ширим мировним напорима и заштити људи и добара када су угрожени. Резултатима потврђује да постаје способнија, чвршћа, свестранија, уваженија у свом народу и међу онима којима доноси мир и сигурност. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

Министар одбране Небојша Родић у посети Сједињеним Америчким Државама

Бројни облици сарадње

Министар Небојша Родић и секретар одбране Чарлс Хејгел

Министар одбране Небојша Родић, првог дана посете Сједињеним Америчким Државама, 27. јануара, састао се у Пентагону са секретаром одбране Чарлсом Хејгелом. Саговорници су разменили мишљења о политичко-безбедносној ситуацији у региону и обострано поздравили постигнуте резултате у развоју регионалне и билатералне војне сарадње и нагласили да ће у наредном периоду, упркос финансијској кризи, наставити са њеним даљим унапређењем, али и изградњом односа двеју земаља у целини.

Секретар одбране Хејгел честитао је отпочињање процеса приступних преговора Србије и поздравио напоре које Влада Србије улаже у успех дијалога и нормализацију односа са Приштином.

Програми безбедносне подршке

Министар Родић захвалио је Влади САД на помоћи и подршци кроз програме безбедносне подршке, посебно израженој у програмима школовања и усавршавања, модернизације и опремања декларисаних јединица Војске Србије, даљег развоја и опремања Центра за обуку јединица за мултинационалне операције у бази „Југ“, као и Програму државног партнерства са Националном гардом Охајо.

Родић је упознао саговорника са ангажовањем припад-

ника Војске Србије у мултинационалним операцијама под окриљем Уједињених нација и Европске уније, као и о плановима и приоритетима будућег ангажовања. Посебно је нагласио значај пројеката „Хуманитарна асистенција“ који сигурно доприносе даљем унапређењу свеукупних односа две земље. Један од битних ресурса, који ће у наредном периоду унапредити сарадњу у области одбране јесу капацитети и експертиза из области војне медицине.

Као приоритете будуће сарадње министар Родић је означио наставак организације заједничких вежби и обуке, модернизацију и опремање декларисаних снага Војске Србије, као и едукацију и стручно усавршавање припадника Министарства одбране и Војске Србије. У том контексту, истакао је значај организације вежби PLATINUM WOLF 14 и 15, односно LOGEX 15 у Србији.

Нагласивши значај отпочетих интегративних процеса ка ЕУ и дијалога Београда и Приштине, истакнута је неопходност одржавања мирног и стабилног безбедносног окружења у региону, посебно на територији Косова и Метохије, чије би нарушавање могло озбиљно да поремети наведене процесе. Као предуслов остваривања овог заједничког циља, наглашен је значај одржавања актуелног нивоа ангажовања снага КФОР и континуитета успостављених модела међусобне сарадње.

Секретар одбране Хејгел посебно је нагласио да цени храброст Владе и првог потпредседника због политичке одлу-

ке о одржавању ванредних парламентарних избора у Србији, што представља „мудру одлуку која треба да потврди да је воља грађана у правцу досадашњих енергичних и одлучних реформских процеса“. Истакао је значај евидентног и видљивог унапређења регионалне сарадње и препознатљивост улоге коју има Република Србија и Министарство одбране. Нагласио је да цени проактивни приступ Србије у обезбеђењу стабилног и предвидивог безбедносног окружења и подршке интегративним процесима у региону.

Сарадња у оквиру Партнерства за мир

У наставку посете Сједињеним Америчким Државама, министар Родић састао се у Стејт департменту са Бредом Хартлијем, замеником помоћника државног секретара Сједињених Држава за политичко-војна питања у Бироу за европске и евроазијске послове. Том приликом, министар Родић је потписао Споразум о унапређењу сарадње и статусу снага у оквиру Програма *Партнерство за мир* (тзв. Споразум PfP/SOFA), чему је присуствовао и Грегори Кауснер, заменик помоћника државног секретара за регионалну безбедност и трансфер наоружања у Бироу за политичко-војна питања.

Током састанка, Бред Хартли је истакао задовољство што је Србија потписала Споразум који представља један од кључних елемената даљег унапређења сарадње у оквиру Програма *Партнерство за мир* и оценио да ће и такав вид сарадње допринети побољшању односа Србије и САД.

Споразум је значајан за Министарство одбране и Војску Србије због учешћа у Концепту оперативних способности и вежбама *Партнерство за мир*. Осим тога, у великој мери ће олакшати позицију и статус лица постављених у Војном представништву у Мисији Републике Србије у Бриселу, на партнерским штабним позицијама, као и при упућивању лица на школовање и ангажовању припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама.

На састанку у Стејт департменту министар Родић је истакао да предстојећи ванредни парламентарни избори

Споразуми

Министар одбране Небојша Родић и секретар одбране Чарлс Хејгел, потписали су Споразум Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава у вези са безбедносним мерама за заштиту тајних војних података. Споразум ће највише допринети развоју сарадње у области обавештајно-безбедносне и научно-истраживачке делатности и одразити се на квалитет обуке и заједничких вежбовних активности јединица Војске Србије и оружаних снага Сједињених Америчких Држава.

Са Бредом Хартлијем, замеником помоћника државног секретара за политичко-војна питања у Бироу за европске и евроазијске послове, министар Родић је потписао Споразум о унапређењу сарадње и статусу снага у оквиру Програма Партнерство за мир (тзв. Споразум PfP/SOFA).

неће утицати на досадашњи снажан, агресиван и непоколебљив приступ свеопштим друштвеним реформама. Посебно је истакнуто да процес приступања ЕУ за Србију пре свега значи усвајање стандарда у политичкој, економској и правној области, што ће допринети развоју наше земље.

Програм државног партнерства

Министра Родића примили су и шеф Бироа Националне гарде генерал Френк Грас, директор Одбрамбене обавештајне агенције генерал-потпуковник Мајкл Флин и председник Националног универзитета одбране генерал-мајор Грег Мартин.

Током сусрета у Пентагону, коме је присуствовала и командант Националне гарде Охаја генерал-мајор Дебора Ешенхурст, шеф Бироа Националне гарде САД изразио је задовољство постигнутим резултатима сарадње у оквиру Програма државног партнерства Србије и Охаја у области одбране. Посебно је нагласио успешност заједничког рада на развоју Центра за обуку јединица за мултинационалне операције у бази „Југ“, који, као и бројне друге активности, ову сарадњу чине изузетном у односу на 65 програма државног партнерства које САД остварују са државама широм света.

Министар Родић је истакао да је сарадња са Националном гардом Охаја веома важна, јер не само да унапређује војну сарадњу, већ својом цивилно-војном компонентом, која се огледа у пројектима „Хуманитарне асистенције“, на најбољи начин доприноси и унапређењу укупних билатералних односа.

У Одбрамбеној обавештајној агенцији, министар Родић састао се са директором генерал-потпуковником Мајклом Флином, који је нагласио потребу за активнијом интернационалном сарадњом обавештајне заједнице, како цивилне, тако и војне, у циљу перманентне размене обавештајних података и заједничког рада на превенцији и супротстављању актуелним претњама по мир и безбедност на глобалном нивоу.

Министар Родић је истакао спремност система одбране, али и цивилне обавештајне заједнице Србије, да још интензивније ради на успостављању ближе и конкретније сарадње.

Током боравка на Националном универзитету одбране САД, генерал-мајор Грег Мартин захвалио је на прилици да полазници из читавог света, али пре свега из система одбране САД, могу да размењују искуства и знања са кадровима Министарства одбране и Војске Србије и у том смислу, похвалио официре које упућујемо на школовање.

Министар Родић је истакао да је то показатељ решености да максимално улажемо у знање, као основни ресурс будућности. Након сусрета разговарао је са полазницима Националног универзитета одбране.

Посету САД министар Родић завршио је сусретима у Конгресу са конгресменима из Охаја, Мајклом Тарнером и Бредом Венstrupом.

Током боравка у Вашингтону министар Родић је, уз војне почасте, положио венац на Гроб незаном јунаку из Првог светског рата на Војном гробљу Арлингтон. ■

Вода за Ужице у новом цевоводу

То може само војска

Ево нас на испуњењу једне обавезе која је започета 6. јануара ове године, када смо добили налог Владе Србије да се грађанима Ужица помогне и реши питање водоснабдевања. Војска Србије овим чином испунила је две обавезе: извршила налог Владе Србије и показала своју спремност и способност да за 18 дана на овом тешком терену постави систем за водоснабдевање – истакао је министар одбране Небојша Родић.

За свега 18 дана, два дана пре утврђеног рока, нови цевовод од Сушичког врела до села Стапари, намењен водоснабдевању Ужица, завршен је и вода је потекла према фабрици воде на Церовића брду изнад Ужица.

Заслуге за то припадају инжењерцима Војске Србије и неимарима ужичког предузећа „Јединство“, који су неуморно радили на тешком и неприступачном терену. Они су у кратком периоду успели да рашчисте сав непроходни простор око реке Сушице, ископају цевовод, поставе 1,9 километара цеви и омогуће да цевоводом потекне воде са новог изворишта.

Признање извођачима ових значајних радова, кључних да се реши озбиљан ужички проблем с пијаћом водом, исказао је министар одбране Небојша Родић, који је са начелником Генералштаба генералом Љубишом Диковићем, државним секретаром Зораном Ђорђевићем и командантом Друге бригаде бригадним генералом Маринком Павловићем боравио на Сушичком врелу.

– Ево нас на испуњењу једне обавезе која је започета 6. јануара ове године, када смо добили налог Владе Репу-

блике Србије да се грађанима Ужица помогне и реши питање водоснабдевања. Војска Србије овим чином испунила је две обавезе: извршила налог Владе Србије и показала своју спремност и способност да за 18 дана на овом тешком терену постави систем за водоснабдевање.

Овде су, по речима министра, сваког дана била присутна 82 припадника Војске Србије, официри, подофицири и професионални војници, уз несебично и професионално ангажовање људи из ужичког предузећа „Јединство“.

– Могу да кажем да смо овај систем ставили у функцију и сада се налазимо у фази прочишћавања система,

што врло брзо треба да омогући коришћења воде у свакој кући и породици у Ужицу. То ће бити могуће оног момента када се цео систем, а подсећам да је у граду Ужицу он дуг преко 300 километара, прочисти од онога што представља рецидив акцидента – истакао је Родић и нагласио да је Војска Србије извршила задатак, показала да је привржена грађанима, да уме да буде у функцији извршења и оваквих послова.

– Ово нам је добродошло да можемо и са већом агресивношћу тражити помоћ и ангажовање владе и скупштине за опремање Војске Србије новом техником и новом опремом, јер овај задатак апсолутно нико други у Србији не би могао да испуни сем припадника Војске Србије, уз помоћ таквих привредника као што је предузеће „Јединство“ – рекао је министар Родић.

Министар одбране је подсетио да је он од 6. јануара на градилишту био присутан пет дана, од 18 укупно, спавајући и боравећи са овим људима. С мајором Продановићем, који је водио војну радну групу, чуо се сваког дана и то већ у шест ујутру, да сазна како су се послови одвијали.

– Осећање које имам је много више од поноса. Ово је осећање гордости и узвишености, кад видите ове младе људе који су ноћас до пет сати радили да би овај део водотврде успели да поставе и да бисмо дату реч испунили. Морамо научити да речи обавезују. Ако смо рекли 25. јануар, онда је то 25. Да ли је тешко? Па тешко је. Војска Србије никад неће погазити ни довести у сумњу наређење које прими, рок који утврди увек ће испунити – рекао је, с поносом, министар одбране Небојша Родић. ■

Снимио Слободан ЈОВИЧИЋ

Драгоцено искуство

Командир радне групе мајор Славко Продановић истакао је да је војска од Божића, без дана паузе, неуморно радила на припремним пословима и постављању ценовода.

– Наша јединица најпре је пробила трасу дугу око 1.500 метара, а широку од 10 до 15 метара. Радници „Јединства“ постављали су ценовод, а наше машине га насипале и затрпавале. Уз то правимо прилазне путеве и уређујемо корито Ћетиње на коме смо направили две мање бране. Овај подухват драгоцено је искуство и за старешине и за војнике, с тим што нас је посебно покретало и мотивисало сазнање да он много значи за грађане Ужица – рекао је мајор Славко Продановић.

Потписан Протокол о сарадњи са Радио-телевизијом Србије

Пројекција за будућност

Министар одбране Небојша Родић и вршилац дужности генералног директора Радио-телевизије Србије Никола Мирков потписали су протокол о сарадњи 15. јануара у Дому војске у Београду. Реч је о документу који, уважавајући дугогодишњу плодотворну сарадњу система одбране и националне телевизије, дефинише међусобне односе у области медијског праћења активности Војске и Министарства. Протокол се посебно бави сарадњом везаном за снимање и емитовање емисије „Дозволите“ и активности које ће систем одбране спроводити током обележавања стогодишњице Првог светског рата.

Министар одбране Небојша Родић рекао је да Протокол служи за подсећање на претходна времена и обавеза је за време у коме јесмо, али да ствара и добру пројекцију за оно што у будућности треба да буде и Војска Србије и РТС. Национална медијска кућа и Војска јесу, како је подвукао министар Родић, препознатљиви симболи српског народа.

Никола Мирков, в.д. генералног директора РТС, рекао је после потпи-

сивања Протокола да Војска Србије представља чувара тековина које су угрожене него икад.

– Криза сећања изложена су данас у канонади кривотворених чињеница, надринаучних интерпретација и неретко злом намером према народу који Војска представља. Стога стогодишњица Великог рата позива нас да се суочимо најпре са сопственим забором и нехајем према прецима, како гласовитим, тако и оним многим, анонимним – рекао је Мирков и изразио очекивање да ће учинак сарадње надмаши-ти намере и садржај документа који је потписан.

Потписивању Протокола, поред представника медија, присуствовали су и државни секретар Зоран Ђорђевић, начелник Управе за односе са јавношћу пуковник Петар Бошковић, директор ТВ програма РТС Владан Чкркић и главни и одговорни уредник Информативног програма РТС Ненад Љ. Стефановић. ■

А. ПЕТРОВИЋ

Снимео Г. СТАНКОВИЋ

Састанак са делегацијом Града Београда

Државни секретар у Министарству Одбране Зоран Ђорђевић састао се са делегацијом града Београда коју су чинили Синиша Мали, председник Привременог органа у Граду Београду, Владан Вукосављевић, градски секретар за културу и Горица Шкипина, помоћник градског секретара за културу.

Тема састанка била је реализација пројекта градског музеја и исељавање Војне штампарије из објекта у Ресавској улици у Београду.

Састанку су присуствовали и пуковник Петар Бошковић, начелник Управе за односе са јавношћу и потпуковник Миланко Ковачевић, директор Војне штампарије. ■

Грађани највише верују Војсци

Социолошка истраживања у Србији, уназад више година, показују да њени грађани, осим Српске православне цркве, највише верују Војсци Србије, као институцији.

Према писању листа „Недељник“, најновија истраживања потврђују да Војска ужива највеће поверење 74 посто грађана Србије. Српска православна црква и друге верске институције су на другом месту (66 одсто). На трећем месту су ЕУ институције (43), правни систем (38), влада (35) и медији (41 проценат).

Истраживања агенције „Галуп“, како наводи „Недељник“, показала су да и грађани Сједињених Америчких Држава, такође, поверење дају Војсци, њих 76 посто, док су код њих, испред верских институција, полиција и предузетништво.

На скали поверења и вредности, што су потврдила бројна истраживања јавног мњења у последњој деценији, Војска Србије чврсто држи водеће место. Иако је обустављено обавезно служење војног рока, систем одбране успео је да одржи имиџ поуздане националне институције. ■

Генерал Диковић на састанку Војног комитета у Бриселу

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић учествовао је 22. јануара у раду Војног комитета евроатлантског партнерства, који је на нивоу начелника генералштабова оружаних снага земаља чланица НАТО и Програма *Партнерство за мир* одржан у Бриселу.

На састанку је разговарано о главним ефектима имплементације нове структуре војне сарадње на партнерство и безбедносним питањима у поморском, ваздушном и копненом окружењу. Нова структура војне сарадње ојачана је додатним позицијама, посебно у командама на оперативном нивоу, чиме су створени услови за унапређење свеукупне ефикасности и квалитета подршке партнерским државама у имплементацији практичне војне сарадње.

На маргинама састанка, генерал Диковић сусрео се с председавајућим Војног комитета Европске уније генералом Патриком де Русијеом. Истакавши важност прве међувладине конференције Србија–Европска унија, генерал Диковић је изразио уверење да Војни комитет може помоћи идентификацији области у којима Војска Србије може пружити допринос у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике.

Учешће у операцијама Европске уније за управљање кризама, изградња поверења и јачање војне сарадње у региону остају приоритет Војске Србије и у наредном периоду. Генерал де Русије позитивно је оценио ангажовање припадника Војске Србије у операцијама Европске уније.

Генерал Диковић био је и на пријему који је организовала Мисија Републике Србије при Европској унији поводом прве међувладине конференције Србија–Европска унија, чиме је на свечани начин обележен почетак приступних преговора. ■

ПОМОЋНИК министра за политику одбране Мирослав Јовановић разговарао је у Београду са представником Одбрамбене академије Велике Британије, вишим саветником Жаклином Дејвис и представником програма „Одбрана и безбедност“ организације „Међународна транспарентност Велика Британија“, Аланом Волдроном. Састанку је присуствовао и изасланик одбране пуковник Вилиам Инглиш. Разговарано је о помоћи Србији у стручном усавршавању кадра и развоју програма образовања из области изградње интегритета и борбе против корупције. ■

У УПРАВИ за међународну војну сарадњу потписана су два протокола о донацијама Краљевине Данске за пројекте „Електронско архивирање персоналних досијеа Министарства одбране и Војске Србије“ и „Формирање и опремање Одељења за психолошку делатност и успостављање психолошког тест центра за селекцију летача“. Протоколе су потписали начелник Управе за кадрове бригадни генерал Драгосав Лацковић, начелница Одељења за развој психолошке делатности Сектора за људске ресурсе Нада Марковић и пуковник у пензији Курт Рефсгард. ■

ЗАСТУПНИК начелника Управе за међународну војну сарадњу пуковник Милан Коњиковац примио је двочлану делегацију Краљевине Холандије, коју је предводио изасланик одбране потпуковник Роберт Вербрех. На састанку је усаглашен и потписан План билатералне војне сарадње за 2014. годину. Потпуковник Вербрех је захвалио на позајмици експоната Војног музеја, раоника – диверзионе направе, Железничком музеју у Утрехту, поводом обележавања 300 година од Утрехтског мира. ■

КОМАНДАНТ Центра за усавршавање кадрова АБХО потпуковник Иван Лазаревић, у име Министарства одбране Србије, и Стефан Миороти, у име фирме „Cristanini“ из Италије, потписали су Протокол о донацији вредној око 8.000 евра, која ће бити намењена за опремање Демо-учионице радиолошко хемијско биолошке деконтаминације у Центру за усавршавање кадрова у Крушевцу. ■

ДЕЛЕГАЦИЈА Републике Словеније посетила је Центар за усавршавање кадрова АБХО у Крушевцу ради усаглашавања плана обуке припадника Словеначке војске у том центру. ■

Маја Пилиповић,
шеф Одсека за
интерну ревизију
Министарства
одбране

ПРЕПОРУКЕ ЗА БОЉИ РАД

12

Одсек за интерну ревизију успостављен је у Министарству одбране 2010. године и директно је везан за министра одбране, што је услов да би могао да функционише по стандардима интерне ревизије

Приликом формирања донети су оснивачки акти, Повеља интерне ревизије и Етички кодекс. Повељом је одређено овлашћење и одговорност функције интерне ревизије, а кодексом се промовише етичка култура у професији интерне ревизије.

У Одсеку раде три ревизора у статусу државних службеника – самосталних саветника, а шеф Одсека је виши саветник Маја Пилиповић, саговорница магазина „Одбрана“ о овој мање познатој, али важној функцији у систему одбране.

■ *Најпре нам појасните које врсте ревизије постоје?*

– У Републици Србији постоје три врсте ревизора. Ревизори у Државној ревизорској институцији имају звања државни и овлашћени државни ревизор, који послују на основу *Закона о државној ревизији* и врше ревизију корисника јавних средстава. На челу је генерални државни ревизор Радослав Сретеновић.

Друга врста су ревизори који послују на основу *Закона о ревизији*, раде у друштвима за ревизију и ревизорским кућама као што су „Ernst end Jang“, „Diloiti“ и другим, са звањима самостални, овлашћени и овлашћени–интерни ревизор. Ови ревизори врше ревизију реалног сектора, обучавају се у Комори овлашћених ревизора, која врши и њихову сертификацију.

И трећа врста, у коју спадају и ревизори у Министарству одбране, су овлашћени интерни ревизори у јавном сектору, који раде на основу *Закона о буџетском систему* и *Правилника о интерној ревизији*. Обуку интерних ревизора врши Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија. Након обуке, која се састоји од теорет-

ског и практичног дела, ревизори полажу испит и стичу сертификат за звање овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

■ *На основу чега је успостављена интерна ревизија у Министарству одбране?*

– Споразумом о стабилизацији и придруживању Србија је преузела обавезу да усагласи свој систем са правним тековинама Европске уније. У том смислу Влада се обавезала да код корисника јавних средстава уведе Интерну финансијску контролу (Public Internal Financial Control – PIFC), чији је циљ добро управљање и заштита јавних средстава, без обзира на њихов извор. Ова област се

налази у поглављу 32(.) за вођење преговора о придруживању Европској унији.

За увођење Интерне финансијске контроле Влада је донела *Стратегију развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Србији*, која је на снази од 2009. до 2014. године. У децембру 2013. министар финансија донео је Одлуку о формирању радне групе за израду нацрта *Стратегије за период 2014–2019*. За члана радне групе именован је и шеф Одсека за интерну ревизију Министарства одбране.

Финансијско управљање и контрола је, такође, основ за примену концепта управљачке одговорности, који подразумева да руководи-

ЕЛЕМЕНТИ ИНТЕРНЕ ФИНАНСИЈСКЕ КОНТРОЛЕ

Финансијско управљање и контрола (FMC) је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца организације, а којим се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Интерна ревизија је саветодавна активност која пружа независно објективно уверавање, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације. Помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање организацијом.

Интерна ревизија је независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела, а у свом раду непосредно је одговорна руководиоцу организације. За јаку интерну ревизију је веома важно да буде развијен систем FMC, јер процедуре и регистре ризика које доноси тај систем представљају ревизорске трагове за интерне ревизоре.

Централна јединица за хармонизацију (CHU) је организациони део Министарства финансија, који иницира, координира и прати спровођење прописа везаних за системе финансијског управљања и контроле и интерне ревизије. Спроводи обуку руководиоца и запослених на пословима FMC и интерних ревизора и врши сертификацију овлашћених интерних ревизора у јавном сектору. Руководиоци FMC и интерне ревизије корисника јавних средстава једном годишње извештавају CHU о стању у њиховим јединицама, на основу чега Министарство финансија сачињава Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Србији.

оци корисника јавних средстава сносе одговорност за фискалне, управљачке и програмске надлежности које су им пренете. PIFC се углавном односи на финансијски систем, али не и искључиво на њих.

■ *Шта је делокруг рада интерне финансијске контроле?*

– Интерна финансијска контрола састоји се из три елемента. То су Финансијско управљање и контрола (Financial management and control – FMC), Функционално независна, децентрализована интерна ревизија (Internal audit – IA) и Централна јединица за хармонизацију (Central Harmonization Unit – CHU).

Као компонента PIFC представља целокупни систем финансијских и нефинансијских контрола, укључујући и организациону структуру, методе и процедуре и то не само финансијских система, већ и оперативних

и стратешких система организације у јавном сектору.

PIFC обухвата контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникацију и праћење и процену система. Готово све организационе јединице у Министарству одбране имале су обавезе везано за овај систем да сачине мапе пословних процеса за све активности и да врше идентификацију, процену и решавање ризика, који су веома битни за интерну ревизију.

■ *Какав је однос између интерне ревизије и Државне ревизорске институције?*

– Однос између интерне и екстерне ревизије је за сада на нивоу радне групе која се повремено састаје и разматра питања од заједничког интереса. Наиме, Државна ревизорска институција и Министарство финансија успоставиле су радну групу ради развоја билатералне сарадње. Члано-

ве те радне групе представља и одређени број интерних ревизора, међу којима је и шеф Одсека за интерну ревизију Министарства одбране.

У новембру 2013. године радна група је организовала радионицу на тему „Узорковање, оцена ризика и извештавање у ревизији“.

■ *Које су разлике између интерне и екстерне ревизије?*

– То ће се најбоље схватити ако наведемо позицију и послове интерног и екстерног ревизора.

Интерни ревизор је запослен у организацији, одговара за свој рад руководиоцу организације, његова активност је саветодавна и додаје вредност организацији, унапређујући њену активност. Интерни ревизор врши ревизију система, континуирано прегледа активност и помаже у остваривању циљева организације побољшавајући управљање ризиком, интерне контроле и процесе управљања.

Екстерни ревизор је независан од руководства организације, он уверава у истинитост и објективност финансијских извештаја и ревидира податке из финансијских извештаја периодично.

■ *После организационих и нормативних промена, да представимо конкретне активности интерне ревизије у Министарству одбране?*

– Разноврсне су области које интерни ревизори ревидирају: планирање и припрема буџета, извештавање и рачуноводство, јавне набавке, плате, приходи, информациони системи али и други нефинансијски системи. С обзиром на то и на веома сложену организацију Министарства одбране, ревизорима су потребни велико искуство и знање, због чега имају обавезу сталног обучавања и усавршавања.

Интерна ревизија своје активности заснива на стратешком трогодишњем плану, на основу кога се доносе годишњи план рада. Основ да доношење планова рада су ризици и

због тога је ревизорима битно да систем ФМС буде развијен. Све организационе јединице Министарства одбране имале су обавезу да, на основу *Стратегије управљања ризицима у Министарству одбране*, сачине регистре оперативних ризика, а посебна радна група је израдила Регистар стратешких ризика у Министарству. Поред Регистра ризика, интерни ревизори су приликом израде планова рада користили ове године и План интегритета, то јест, самопроцене министарства на изложеност ризицима.

■ *Шта је крајњи резултат ваше конкретне активности и какве обавезе из тога произишћу?*

– Крајњи резултат интерних ревизора је ревизорски извештај у коме су наведе препоруке за побољшање система који је ревидиран. Препоруке се налазе у акционом плану за примену препорука који потписује руководилац субјекта ревизије, у коме даје свој коментар на

препоруку, одређују лице или организациону јединицу која је задужена за примену препоруке и рок примене препоруке.

Након истека рока примене препорука, субјект ревизије је обавезан да достави извештај о спроведеним препорукама. Некада се деси да се субјект ревизије не сложи са датим препорукама и у том случају прихвата на себе одговорност од могућег ризика и евентуалних последица које се могу десити.

Ревизорски извештаји се достављају министру на знање, где нарочито скрећемо пажњу на препоруке које субјект ревизије није прихватио.

■ *У чему је разлика између вашег рада и инспекција и контрола?*

– Рекла бих да ревизори на један фин начин указују на слабости у системима и конструктивним саветима дају помоћ ради унапређења пословања. По стандардима интерних ревизора, ми смо дужни да са емпатијом приступамо субјекту ревизије, за разлику од контрола и инспекција које немају тако „мек приступ“ и које приступају наредбодавно.

Сам поступак интерне ревизије траје најмање двадесет радних дана, а код већих система и до два месеца. То у поређењу са временом које је потребно инспекторима да изврше једну инспекцију (10 до 15 дана) значи да је нама потребно више времена да извршимо ревизију. Разлог због чега је то тако су алатке које користе интерни ревизори, а које служе за документовање свих активности, процедура и доказа.

Важно је на крају напоменути да ревизори не учествују у активностима за превазилажење слабости на које су указали приликом давања препорука. Такође, не учествују ни у изради процедура, зато што би то био сукоб интереса. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

РЕВИЗИЈА СВРСИСХОДНОСТИ

Државна ревизорска институција први пут спроводи пилот ревизију сврсисходности, чији је предмет управљање службеним возилима директних буџетских корисника Србије. Предмет њиховог интересовања је и Министарство одбране, тако да у марту очекујемо први извештај сврсисходности у Србији.

РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ

Одсек за интерну ревизију Министарства одбране до сада је извршио 14 ревизија, где је на уочене слабости дао 159 препорука за унапређење пословања субјекта ревизије.

У прошлој години извршено је седам ревизија и дата је 81 препорука. У Рачуноводственом центру Сектора за буџет и финансије дате су препоруке везане за евидентирање књиговодствених промена, у Војној штампарији на јавне набавке, Управи за међународну војну сарадњу на донације, Управи за општу логиистику на планирање и припрему буџета, Логистичком батаљону Гарде на јавне набавке, Управи за кадрове на остваривање права из радног односа и у Дирекцији за имовинско-правне послове препоруке су дате на канцеларијско пословање.

Јубилеј војне штампе

Медија центар „Одбрана“, у Дому Војске Србије, обележио је вишеструки јубилеј, 24. јануар – Дан установе, 135 година војне штампе у Србији и излазак 200. броја магазина „Одбрана“, који наставља традицију војне штампе

На свечаности су уручене традиционалне награде за најбоље спортисте Војске Србије, Новинарска награда „Иван Марковић“ и признања најуспешнијем новинару и сараднику „Одбране“ у 2013. години.

Разлози за понос

Честитајући јубилеје и празник, министар одбране Небојша Родић изразио је задовољство што, уз успешно завршене радове на цевоводу у Ужицу, има разлога да буде поносан и на тако значајан јубилеј војне штампе.

– Има симболике у томе што се први званични лист војске звао „Ратник“, после Берлинског конгреса 1878.

године, а данас је то „Одбрана“. Оно што су ратници успели да освоје и прошире, да досегну до простора који су били увек везани за отаџбину и Србију, данас ми имамо у обавези да сачувамо и да кажемо, то је наша одбрана – поручио је министар Родић и подсетио да прва војна новина постоји четврт века дуже од „Политике“, мењајући називе у зависности од система.

– Стало ми је да наша војска буде јака, модерно наоружана, али и да буде пре свега она где ће се реч сваког професионалног војника, официра и подофицира уважавати и ценити на начин као што се мора ценити патриотизам и осећање љубави према отаџбини, које имају не само припадници Војске Србије, већ и сви грађани који воле свој у земљу – закључио је министар Родић, завр-

Новинарску награду Биљани Кузмановић уручио је министар одбране Небојша Роговић

Најуспешнијој спортисткињи развојници Ивани Стојановић признање је уручио начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић

Најуспешнијем спортисти катедрану Блажу Максимовићу признање је уручио Ђорђе Вишацки, генерални секретар Олимпијског комитета Србије

шавајући излагање речима „Србија је најлепша земља на свету!“.

Начелник Управе за односе са јавношћу пуковник Петар Бошковић истакао је да је Дом ратника, данашњи Дом Војске Србије, дом штампе, књиге, слике и музике, под чијим кровом настају војне новине и три часописа, а у претходној години објављено је близу сто нових наслова и приређено 17 изложби, које је видело око 40.000 посетилаца.

– У овој години остаћемо доследни у намери да Управа за односе са јавношћу, извршавајући додељене функције, потврди своје место у систему одбране. Учинићемо то достојним очувањем прогресивних традиција и њиховим препознавањем у данашњој посвећености Србије да иде путем напретка, заједно са Европском унијом и свим државама у свету опредељеним за очување мира и јачање сарадње. Настојаћемо да војна штампа, издаваштво и културне манифестације представе Министарство одбране и Војску Србије као институције у које народ с разлогом и даље има највеће поверење – истакао је пуковник Бошковић, додајући да користећи модерне облике комуникације, остајемо најбољи тумач тежњи и показатељ остварења у реформи система одбране, доприносећи да се ти процеси боље разумеју и унутар система и у широј јавности.

Према речима директора Медија центра „Одбрана“ потпуковника Славољуба Марковића, та медијска кућа се све више профилише и као својеврстан културно-информативни центар са великим комуникацијским потенцијалима.

– Дугу традицију војног издаваштва настојимо да негујемо специфичним насловима и садржајима војне литературе коју припремамо најпре за потребе корисника у систему одбране, али и шире читалачке публике. Каталог наших издања претходне године обогатили смо монографијама војне службе безбедности и војнообавештајне службе и првим електронским издањем једног уџбеника, а остаће забележено да су наши научни часописи „Војно дело“ и „Војнотехнички гласник“ досегли највишу степену у класификацији часописа од националног значаја, М51 – истакао је потпуковник Марковић, а затим уручио захвалнице институцијама културе и појединцима са којима је та медијска кућа сарађивала у остваривању заједничких програма у години за нама.

Годишње награде

Медија центар „Одбрана“ доделио је и ове године традиционалну Новинарску награду „Иван Марковић“. Наградом се подстичу новинари који прате активности Министарства одбране и Војске Србије да квалитетно извештавају у домаћим писаним и електронским медијима. Такође, афирмише се и јавно верификује њихово стваралаштво и чува сећање на Ивана Марковића, једног од најдаровитијих војних новинара и уредника у листу „Војска“, који је 2003. преминуо у 43. години.

Признање најуспешнијој новинарки „Одбране“ Сањи Анђелковић уручио је пуковник Петар Бошковић, начелник Управе за односе са јавношћу

Признање најуспешнијем сараднику „Одбране“ фотодошграфу Душану Атлагићу уручио је главни и одговорни уредник Раденко Мушавцић

Директор Медија центра „Одбрана“ потпуковник Славољуб Марковић уручио је захвалнице за успешну сарадњу у 2013. години

За најбољи новинарски прилог на овогодишњем конкурсy проглашен је прилог „Жене у мировним мисијама“ ауторке Биљане Кузмановић, објављен на Телевизији „Лав“ из Ужица. Одабир теме и начин приказа изведени су професионално и одговорно према предмету извештавања и према јавности.

Награду је Биљани Кузмановић уручио министар одбране Небојша Родић.

Двадесети пут проглашен је најуспешнији спортиста, а први пут и спортисткиња Војске Србије. Жири је једногласно одлучио да за најуспешнијег спортисту Војске Србије у 2013. године прогласи капетана Блажу Максимовића, који већ низ година постиже врхунске резултате у оријентирингу.

Пехар и признање капетану Блажу Максимовићу уручио је Ђорђе Вишацки, генерални секретар Олимпијског комитета Србије.

Прво признање за најбољу спортисткињу Војске Србије припало је разводници Ивани Стојановић, припадници 4. бригаде у Врању, која је прошле године освојила треће место на Европском првенству у шотокан каратеу.

Пехар и признање разводници Ивани Стојановић уручио је начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић.

Добитница традиционалне награде „Најуспешнији новинар“ за 2013. годину је Сања Анђелковић, једна од најмлађих чланова редакције, која је унела свежину на странице магазина и интернет портала Министарства одбране допадљивим језиком, јасном сликом, чистом и прецизном вешћу.

Награду Сањи Анђелковић уручио је пуковник Петар Бошковић, начелник Управе за односе са јавношћу Министарства одбране.

Награду за најуспешнијег сарадника у протеклој години Колегијум директора Медија центра „Одбрана“ доделио је фотографу Душану Атлагићу, који је од 2009. године постао део креативног тима магазина „Одбрана“, користећи прилику да објективом забележи и сјај и тешкоће војничког живота.

Признање Душану Атлагићу уручио је главни и одговорни уредник магазина „Одбрана“ мр Раденко Мутавцић.

У оквиру обележавања празника начелник Управе за односе са јавношћу пуковник Петар Бошковић уручио је војне спомен-медаље потпуковнику Славољубу Марковићу, Вери Бјеловук, Нади Мијић и Ванди Муњић.

Медија центар „Одбрана“ обележава 24. јануар као сећање на дан када је 1879. године у Србији изашао први број војног листа „Ратник“, чију традицију од 2005. године наставља магазин „Одбрана“. ■

Биљана МИЉИЋ